

2013-14

GUIA DOCENT
PRÀCTIQUES CLÍNiques 2

Any acadèmic 2013-14

Informació general de l'assignatura

Denominació	PRÀCTIQUES CLÍNiques 2
Codi	100437
Semestre d'impartició	Anual Avaluació Continuada
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	12
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Departament/s	Infermeria
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Horari de tutoria/lloc	TERESA TORNER BENET: Despatx: 2.12 / horari a convenir 973702465 JOAN BLANCO BLANCO: Despatx: 1.10 / horari a convenir 973702455

Informació complementària de l'assignatura

Introducció:

Les pràctiques de Grau d'infermeria situen l'alumne en un escenari d'actuació real i no només al final del període d'aprenentatge. És a dir, es formen actuant com ho farien quan siguin professionals. Per això la formació pràctica és molt més important que en altres ensenyaments.

Prèviament a les pràctiques clíniques, l'alumne ha de realitzar unes simulacions o tallers que actuïn com a pràctiques professionalitzadores a les aules de demostració.

La finalitat és que l'alumne adquireixi les habilitats de forma gradual en l'aplicació de les diferents tècniques, per tal d'aconseguir la màxima seguretat abans d'anar als centres assistencials, on hauran d'afrontar les pràctiques clíniques en pacients reals.

Les classes que es fan a les aules de demostració són sessions pràctiques on l'estudiant ha de fer una aplicació directa davant determinades tècniques o procediments amb el major realisme possible, però en un marc simulat, sense implicar al pacient.

Tenint en compte que cada estudiant té unes aptituds diferents de la resta, el professor ha d'oferir un tracte individualitzat per aconseguir la confiança i la seguretat dels estudiants en ells mateixos, per aquest motiu les classes es realitzaran amb grups reduïts.

Aquestes classes comencen amb una introducció teòrica i una demostració pràctica per part del professor. Després, cada un dels estudiants desenvoluparà individualment la tècnica o procediment objecte de la classe sota la supervisió del professor que efectuarà les correccions oportunes.

La pràctica es pot repetir tantes vegades com sigui necessari, fins que l'estudiant aconsegueixi una destresa òptima. Per poder dur a terme aquestes classes es necessita una ajuda logística adequada: material audiovisual, maniquins de simulació, models anatòmics, material clínic, instrumental quirúrgic, material fungible...

Els espais físics on es realitzen aquestes pràctiques simulades estan ubicats a les aules de l'edifici la Facultat d'Infermeria i en les aules de la Unitat Docent ubicada a l'Hospital Universitari Arnao de Vilanova.

Normes generals per a l'estudiant del pràcticum de segon de Grau: Les podeu trobar actualitzades a la direcció web:

<http://www.infermeria.udl.cat/practicum.html>

Des de la coordinació del pràcticum es recomana encaridament que tots els alumnes estiguen vacunats de les vacunes bàsiques (entre les que haureu de comptar, hepatitis i tètanus) abans de començar els vostres períodes de pràctiques clíniques. Si no esteu al corrent de vacunacions, contacteu amb el vostre centre d'Atenció Primària per tal de procedir a la primo-vacunació o re-vacunació segons el cas.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Cal tenir en compte que l'objectiu principal de les pràctiques clíniques de segon de Grau és que l'alumne participi en el funcionament habitual d'un servei de hospitalització

La seva funció és la d'observar, valorar el malalt i posar en pràctica el coneixement teòric, aplicant-lo a l'assistència, proporcionant els cuidatges

d'infermeria necessaris i les habilitats adquirides a les aules demostració.

Objectius del pràcticum de Segon de Grau:

- Aprendre a realitzar les activitats que comporta el cuidatge del malalt adult.
- Desenvolupar el coneixement pràctic mitjançant l'experiència i la reflexió crítica, desenvolupant habilitats tècniques i metodològiques de forma progressiva.
- Aplicar el coneixement teòric en la pràctica assistencial, incorporant a l'auto-aprenentatge actituds i habilitats pròpies de la professió infermera.
- Valorar la importància del treball en equip e integrar-se progressivament en ell.
- Desenvolupar les activitats de valoració i cuidatges de les persones amb situacions especials de risc, aplicant els procediments d'infermeria adequats en cada moment del procés i establint una relació terapèutica amb la persona atesa i la seva família.
- Realitzar els cuidatges d'Infermeria basant-se amb l'atenció integral de salut, el que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
- Aplicar correctament les mesures d'asèpsia i higiene sanitària adient a cada situació assistencial.
- Conèixer les alteracions de salut del adult, identificant les manifestacions que apareixen en les diferents fases. Identificar les necessitats i cuidatges derivades de cada problema de salut.
- Planificar i proporcionar cuidatges bàsics d'Infermeria dirigits a las persones que presenten problemes derivats de las desviacions de salut, a través de guies de pràctica clínica i assistencial.
- Analitzar les dades recollides en la valoració, prioritzar els problemes del malalt adult, establir i executar el pla de cuidatges, exceptuant l'avaluació del mateix.
- Prestar els cuidatges d'infermeria i conèixer els efectes nocius dels agents físics ionitzants, integrat en l'equip sanitari, ja sigui per al diagnòstic (radiodiagnòstic) com per al tractament (utilització terapèutica de les radiacions ionitzants) de la persona o la comunitat. Radiologia.

En quant a les **actituds** de l'alumne, aquest ha de ser capaç de:

- Establir bona relació i comunicació amb els pacients i els seus familiars, cooperant i col·laborant amb ells, confortant-los i respectant els seus drets en base a les seves creences, valors i cultura.
- Establir bona comunicació amb els seus companys i altres professionals sanitaris. Capacitat per a treballar en equip interdisciplinari.
- Demostrar voluntarietat i entusiasme en la cura del pacient.
- Demostrar la capacitat de mantenir la dignitat i privacitat pròpia de l'acte sanitari. Això implica mantenir la confidencialitat del pacient i de la seva història clínica.
- Demostrar comportaments professionals: puntualitat, vestuari adequat, respecte als altres, etc.
- Promoure la capacitat d'autocrítica i crítica reflexiva.

Competències

Competències del pràcticum de Segon de Grau

- Capacitat para aplicar teories d'infermeria i pràctica infermera.
- Capacitat para reconèixer i interpretar signes normals o canviants de salut i malaltia, patiment o incapacitat.
- Capacitat per administrar fàrmacs i altres teràpies, amb seguretat.
- Capacitat per considerar els cuidatges emocionals, físics i personals, incloent i satisfent les necessitats alterades i permetent el manteniment de las activitats quotidianes.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Aules demostració 2on curs del Grau

Típus de sessió	Títol
Classe Magistral	Esterilització
Classe Magistral	Laboratori
Seminari	Drenatges
Seminari	Farmacologia pràctica i medicació ev (no sèrums)
Aula de demostració A	SNG i Gastrostomia
Aula de demostració B	Via aèria: traqueotomia, Guedel, aspiracions i Oxigenoterapia II
Aula de demostració C	Venocllisis. Extracció de sang.
Aula de demostració E	MEDICACIÓ: IM, SC i ID
Aula de demostració D	SONDATGE VESICAL: Permanent i rentat vesical
Aula de demostració F	Serumeràpia

L'alumne de segon de Grau està capacitat per a fer (i per tant entra dintre dels seus objectius de pràctiques de segon curs):

1. Comunicació i recollida d'informació

- Presentació i identificació
- Recollida d'informació (entrevista personal, història, anamnesi...)
- Valoració per necessitats de salut (Virginia Henderson)
- Valoració per patrons de salut (Marjorie Gordon)
- Establir diagnòstics d'infermeria
- Establir objectius diagnòstics d'infermeria
- Implementar les activitats més adients per aconseguir els objectius

2. Constants vitals i proves complementàries

- Control i registre de temperatura corporal (axil·lar, rectal, timpànica...)
- Control i registre de tensió arterial
- Control i registre de freqüència respiratòria
- Control i registre de freqüència cardíaca
- Control de glucèmia capil·lar
- Realització d'electrocardiograma
- Glucocetonúria

3. Higiene i pell

- Higiene de la persona
- Llit
- Valoració de l'estat de la pell
- Canvis posturals i prevenció de nafres per pressió
- Cura de nafres per pressió
- Cura de ferides quirúrgiques
- Recollida de mostres per cultius (frotis, punció percutània...)
- Cura de drenatges
- Cures d'ostomies

4. Digestiu

- Dieta oral i control d'ingestes
- Dieta enteral per sonda nasogàstrica o gastrostomia
- Col·locació i cura de la sonda nasogàstrica
- Valoració nutricional. Índex de massa corporal (IMC)

5. Respiratori

- Maneig bàsic d'oxigen
- Nebulitzacions
- Aerosols

- d. Educació sanitària a la persona malalta o família
- e. *BIPAP*
- f. *Fisioteràpia respiratòria*
- g. *Aspiració de secrecions per boca o nas*
- h. *Cures de traqueostomies*
- i. *Aspiració de secrecions per traqueostomia*
- j. *Recollida de mostres per a cultius (esput, frotis nasal, faringi...)*
- k. *Pulsioximetria*

6. Medicació

- a. Preparació i administració de medicació oral
- b. Preparació i administració de medicació per sonda nasogàstrica o gastrostomia
- c. Preparació i administració de medicació tòpica
- d. *Preparació i administració de medicació subcutània*
- e. *Preparació i administració de medicació intramuscular*
- f. *Preparació i administració de medicació endovenosa*
- g. *Preparació i administració de medicació rectal*
- h. *Punció intradèrmica*

7. Eliminació urinària i fecal

- a. Maneig de la incontinència
- b. Preparació i administració de ènemes de neteja
- c. Col·locació i cures de les sondes vesicals (foley, tienamm...)
- d. Col·locació i cures de les sondes rectals
- e. *Recollida de mostres per a cultius (femta, orina amb sondatge i sense...)*

8. Asèpsia

- a. Rentat higiènic de mans
- b. Gestió de residus
- c. Asèpsia i antisèpsia de les cures d'infermeria (venopuncions, sondatges, cures de ferides...)

9. Venopuncions

- a. *Col·locació de vies venoses perifèriques per serumteràpia contínua*
- b. *Col·locació de vies venoses perifèriques intermitents*
- c. *Cura de venoclisis*
- d. *Preparació i administració de medicació endovenosa*
- e. *Extracció de sang venosa i control post-extracció*
- f. *Col·laboració en la transfusió sanguínea*

Nota: Sense lletra cursiva es troben les competències que l'alumne va adquirir a primer i que reforçarà en aquest període i en cursiva les competències que l'alumne a d'adquirir en aquest segon curs.

Eixos metodològics de l'assignatura

Pràctiques

L'alumne per a poder fer les pràctiques, ha d'obtenir una qualificació d'apte a les aules d'habilitats i ha de tenir el Pràcticum 2 aprovat, d'aquesta forma l'alumne demostra que ha après i assimilats els coneixements i habilitats dels procediments bàsics i els cuidatges per a poder-los portar a terme a les practiques clíniques.

Cada alumne realitzarà 6 setmanes de pràctiques que queden repartits de les següent manera:

- 3 setmanes en unitats on es practiquin cirurgies.
- 3 setmanes en unitats on es practiqui medicina interna.

L'alumne realitzarà les practiques en torn de matí i/o tarda depenent del servei, tenint en compte que un dels dos períodes com a mínim serà en torn de matí.

La programació i distribució dels alumnes en pràctiques clíniques les faran els coordinadors del pràcticum i les ficaran en coneixement amb antelació als alumnes i als centres receptors.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

El període de pràctiques

Els crèdits pràctics clínics es duen a terme a través d'una metodologia d'aprenentatge centrada en l'estudiant, liderant aquest el seu propi aprenentatge, i donant-li l'oportunitat d'adquirir la competència necessària per al desenvolupament d'una pràctica professional òptima, al mateix temps que es fomenta la seva reflexió i autocrítica

Cal tenir en compte que l'alumne estarà sempre acompanyat per un professional infermer/a en totes les activitats assistencials que requereixi el pacient (cures, controls, preparació i administració de medicació, tècniques, informació, educació, etc...)

Higiene i llit de pacient: L'alumne realitzarà aquesta activitat sempre que ho faci amb un professional infermer/a, podrà fer-ho per delegació, acompanyat d'un auxiliar d'infermeria.

Seminaris i aules d'habilitats

Els seminaris i les aules d'habilitats es portaran a terme els divendres del primer semestre, segons el calendari creat a tal efecte.

Els seminaris i les aules d'habilitats es portaran a terme els divendres del primer semestre depenent del calendari elaborat a tal efecte i que es ficarà en coneixement dels alumnes a principi de curs.

Totes les classes de les aules d'habilitats són obligatòries i l'alumne no podrà iniciar les pràctiques clíniques sense haver assolit el nivell mínim en cada una de les aules.

Els coordinadors del Pràcticum establiran les formes de recuperació, si s'escau, en cas de que l'alumne no hagi superat alguna de les aules, però per norma general:

- Si l'alumne no acudeix a alguna aula i no té una justificació documental, la recuperació de la mateixa mai atorgarà una nota superior a 5 ni en la part d'examen, ni en la part d'actituds.
- Si l'alumne no acudeix a alguna aula i té una justificació documental, la recuperació de la mateixa atorgarà una nota entre 5 i 6 tant en la part d'examen, com en la part d'actituds.
- Si un alumne acudeix a l'aula però no supera amb un 5 la part de l'examen o amb un 6 la part d'actituds, l'aula quedarà suspesa i l'haurà de recuperar. La nota de la recuperació tindrà una penalització d'un 15%.

Les pràctiques assistencials

Els alumnes inicien les pràctiques clíniques el dilluns 13 de gener de 2014.

- El primer període compren del dilluns 13 de gener, al divendres 31 de gener de 2014.
- El segon període compren del dilluns 10 de febrer, al divendres 28 de febrer de 2014.

Setmana	Objectiu principal	Tasca	
1	Ubicació	L'alumne en aquesta primera setmana haurà d'ubicar-se al servei, establir els espais de relació i reconèixer el personal sanitari i no sanitari que componen l'equip interdisciplinari. Durant aquesta setmana cal també començar a fer el treball individual de l'alumne on es descriurà el pacient tipus de la unitat, es faran dues valoracions d'infermeria i es respondran una sèrie de qüestions.	<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer l'espai físic de la unitat i els espais de relació • Conèixer els recursos humans. • Conèixer els procediments/protocols més freqüents de la unitat • Conèixer el tipus de malalt. • Conèixer la documentació de la unitat i/o TICS (SAP)

Setmana	Objectiu principal	Tasca	
2	Valoració	Durant la segona setmana l'alumne, un cop ubicat al centre, iniciarà el seu procés de ficar en pràctica les habilitats adquirides a les aules demostració. També utilitzarà la documentació necessària per tal de fer el treball d'aquest període que consistirà en realitzar entre d'altres una valoració per patrons funcionals de Marjorie Gordon o Virginia Henderson	<ul style="list-style-type: none"> • Formar part activa de l'equip assistencial • Desenvolupar les habilitats que ha fet en les aules de demostració • Aplicar els coneixements teòrics i els cuidatges d'infermeria. • Conèixer el pla de cures específic del pacient i els procediments implicats. • Iniciar treball específic del malalt. • Conèixer els medicaments utilitzats en la teràpia del pacient escollit • Conèixer els protocols de la unitat relacionats amb el pacient escollit per a fer el treball
3	Intervenció	En la última setmana del període, l'alumne continuarà ficant en pràctica les seves habilitats i acabarà de realitzar el treball.	<ul style="list-style-type: none"> • Continuar evolucionant en el seu aprenentatge • Finalitzar el treball

Assignació dels llocs de pràctiques.

L'assignació dels llocs de pràctiques la portaran a terme els coordinadors del pràcticum, però l'elecció de serveis la farà el propi alumne depenen de la mitjana aritmètica de les notes del Pràcticum 1 i les seves predileccions.

Per tal d'assignar els llocs de pràctiques els coordinadors intentaran satisfer la demanda dels alumnes seguint la següent graduació:

- 1er: Tenir un contracte laboral o matrícula d'estudis oficials de la Universitat de Lleida, que impedeixi portar a terme un torn concret i acreditar-ho documentalment.
- La mitjana aritmètica de les notes del Pràcticum 1.

Sistema d'avaluació

- 10% Diari reflexiu (5% Treball 1er període + 5% Treball 2on període)
- 20% Nota de les Aules d'habilitats (Exàmens, actituds i aptituds)
- 35% 1er període de Pràctiques
- 35% 2on període de Pràctiques

S'ha de superar cadascú dels apartats amb una nota mínima de 5, excepte les pràctiques clíniques on la nota de tall serà un 6. Si un alumne no treu un 6 de nota de pràctiques en algun període, no farà mitja amb el treball i quedarà suspès tot el període.

En cas contrari i en alguns casos particulars, els coordinadors del pràcticum establiran el mecanisme de recuperació de l'apartat o de la totalitat de les pràctiques clíniques i el servei a on es deuran recuperar.

Els coordinadors de l'assignatura (tot i que no està contemplat al ser una avaluació contínua) poden establir mecanismes de recuperació d'algun apartat concret. En cas d'aprovar alguna evidència en el aquest període de recuperacions, la ponderació serà al 85% de la nota de l'apartat.

Avaluació de les Pràctiques clíniques de SEGON curs de Grau.

L'avaluació es realitzarà sobre una escala de 0 a 5, sent 0 la valoració mínima i 5 la màxima.

NOM I
COGNOMS.....
DATA..... **CURS**.....
INSTITUCIÓ..... **SERVEI:**.....
RESPONSABLE.....

1. ACTITUD I APTITUD EN EL SERVEI	
Interès	
Responsabilitat	
Observació	
Organització	
Capacitat d'adquirir o assimilar nous coneixements	
2. APLICACIÓ EN L'EXECUCIÓ DEL TREBALL	
Qualitat en el treball (ordre i mètode)	
Habilitat en l'execució del treball	
Iniciativa	
Valoració de l'estat de salut de la persona	

	Realització de les activitats pròpies de la infermeria	
	Utilitza les mesures de seguretat i autoprotecció adients al procediment	
3. TREBALL EN EQUIP		
	Relació amb l'equip	
	Comunicació efectiva amb els membres de l'equip	
	Integració en l'equip	
4. COMPORTAMENT DAVANT DE L'USUARI		
	Relació amb el malalt/usuari i la seva família	
	Habilitats per a portar a terme educació per a la salut	
	Capacitat de proporcionar informació a la persona i la seva família	
5. COMPLIMENT DE LES NORMES		
	Puntualitat, assistència i aspecte personal	
Sumatori final sobre 90 punts		
Puntuació final del diari reflexiu (valoreu entre 0 i 10 punts)		
Observacions		Signatura

Descripció de l'avaluació.

1. Actitud en el servei.

- Interès: L'alumne ha de mostrar interès, manifestar dubtes i sol·licitar informació, acceptar les observacions que se li fan i si cal mostrar canvi d'actituds quan se li demani per tal d'adquirir coneixements i comprensió de les cures infermeres (pregunta si no entén, porta el seu material de pràctiques, s'adapta a l'horari de la unitat...).
- Responsabilitat: Es valorarà la capacitat de l'alumne de garantir la realització de les tasques que li siguin encomanades i que s'han d'ajustar al seu nivell de coneixements, així com de complir amb els seus deures i aportar raonaments.
- Observació: Avaluarem la capacitat de l'alumne de valorar a la persona i identificar les necessitats afectades de la persona relacionant-ho amb el seu nivell de coneixements.

Aptitud en el servei.

- Organització: L'alumne serà capaç de distribuir les seves activitats d'acord amb les activitats planificades per l'/la infermer/a assistencial.
- Capacitat per adquirir i assimilar nous coneixements: Al final del període de pràctiques l'alumne ha d'aconseguir un progrés en el seu procés d'aprenentatge i ha de mostrar la capacitat de voler enriquir-se personal i intel·lectualment utilitzant la crítica reflexiva.

2. Aplicació en l'execució del treball.

- Qualitat en el treball (ordre i mètode): L'alumne serà capaç de realitzar els procediments i tècniques d'infermeria de forma ordenada i amb les mesures d'higiene i asèpsia adients.
- Habilitat en l'execució del treball: Al final del període valorarem la destresa en l'execució dels procediments i tècniques que s'hagin realitzat al servei.
- Iniciativa: L'alumne mostrarà aptituds i actituds que promoguin la seva capacitat reflexiva i afrontament de situacions noves de forma adequada.
- Valoració de l'estat de salut de la persona: L'alumne ha de ser capaç d'observar canvis significatius en l'estat de salut de la persona i tenir iniciativa en la recerca d'informació.
- Realització de les activitats pròpies de la infermeria: L'alumne és capaç de realitzar els procediments amb capacitat crítica, coneix el material necessari per a portar-los a terme i mostra capacitat d'adaptació a la situació concreta de la persona atesa.
- Utilitza les mesures de seguretat i autoprotecció adients al procediment: L'alumne utilitza les mesures d'asèpsia necessàries per a realitzar la tècnica encomanada (rentat de mans, antisèptics...) i les mesures d'autoprotecció adients (guants, protecció de material tallant...)

3. Treball en equip.

- Relació amb l'equip: Valorarem la capacitat de l'alumne de mantenir una correcta relació amb tots els membres de l'equip.
- Comunicació efectiva amb els membres de l'equip: L'alumne té una actitud de diàleg i col·laboració i és capaç de comunicar-se de forma efectiva amb la resta de membres de l'equip.
- Integració en l'equip: L'alumne ha de comprendre la importància del treball en equip interdisciplinari i treballa conjuntament amb la resta de l'equip d'infermeria i altres professionals sanitaris.

4. Comportament davant de l'usuari.

- Relació amb el malalt/usuari i la seva família: Es valorarà la capacitat de mantenir una relació correcta, educada i comunicativa amb el malalt/usuari i la seva família.
- Educació per a la salut: L'alumne identifica les mancances de la persona atesa i ensenya a l'usuari a potenciar les capacitats i habilitats mantingudes utilitzant els recursos necessaris.
- Informació a la persona i la seva família: L'alumne abans i després de realitzar el procediment li ha donat la informació necessària a la persona atesa i la seva família i s'ha assegurat que l'han entès.

5. Compliment de les normes.

- Puntualitat: Valorarem l'acompliment dels horaris de la institució, així com la capacitat de l'alumne d'adaptar-se a ells. L'assistència és obligatòria i s'ha de recuperar qualsevol absència que no estigui justificada al punt 8 apartat B de les normes generals del Pràcticum. Els canvis realitzats s'han d'adaptar a la Normativa de canvis del Pràcticum.

Fulls de seguiment de procediments

L'alumne de SEGON CURS DE GRAU està capacitat per a fer (i per tant entra dintre dels seus objectius de pràctiques clíniques) els següents procediments, indiqueu si, després del

període de pràctiques avaluat, l'alumne està capacitat per a portar-los a terme de forma Independent, Supervisada o no els sap portar a terme:

Si l'alumne no ha portat a terme l'activitat durant el període de pràctiques avaluat, fiqueu un guionet en l'avaluació de l'ítem.

Aquest dos fulls seran emplenats per les infermeres responsables de les pràctiques clíniques i els portarà l'alumne d'un centre a l'altre per tal de conèixer les capacitats adquirides i per adquirir.

	Primer període			Segon període		
	Indep	Superv	No	Indep	Superv	No
Comunicació i recollida d'informació						
Presentació i identificació						
Recollida d'informació (entrevista personal, història, anamnesi...)						
Valoració per necessitats de salut (Virginia Henderson)						
Valoració per patrons de salut (Marjorie Gordon)						
<i>Establir diagnòstics d'infermeria</i>						
<i>Començar a establir i prioritzar objectius d'infermeria</i>						
<i>Implementar algunes de les activitats més adients per aconseguir els objectius</i>						
Constants vitals i proves complementàries						
Control i registre de temperatura corporal (axil·lar, rectal, timpànica...)						
Control i registre de tensió arterial						
Control i registre de freqüència respiratòria						
Control i registre de freqüència cardíaca						
Control de glucèmia capil·lar						
Realització d'electrocardiograma						
<i>Glucocetonúria</i>						
Higiene i pell						
Higiene de la persona						
Llit						
Valoració de l'estat de la pell						
<i>Canvis posturals i prevenció de nafres per pressió</i>						
<i>Cura de nafres per pressió</i>						
<i>Cura de ferides quirúrgiques</i>						
<i>Recollida de mostres per cultius (frotis, punció percutània...)</i>						
<i>Cura de drenatges</i>						
<i>Cures d'ostomies</i>						
Digestiu						
Dieta oral i control d'ingestes						
Dieta enteral per sonda nasogàstrica o gastrostomia						
<i>Col·locació i cura de la sonda nasogàstrica</i>						
<i>Valoració nutricional. Índex de massa corporal (IMC)</i>						

	Primer període			Segon període		
	Indep.	Superv.	No	Indep.	Superv.	No
Respiratori						
Maneig bàsic d'oxigen						
Nebulitzacions						
Aerosols						
Educació sanitària a la persona malalta o família						
<i>BIPAP</i>						
<i>Fisioteràpia respiratòria</i>						
<i>Aspiració de secrecions per boca o nas</i>						
<i>Cures de traqueostomies</i>						
<i>Aspiració de secrecions per traqueostomia</i>						
<i>Recollida de mostres per a cultius (esput, frotis nasal, faringi...)</i>						
<i>Pulsioximetria</i>						
Medicació						
Identifica i coneix els fàrmacs més utilitzats						
Preparació i administració de medicació oral						
Preparació i administració de medicació per sonda nasogàstrica o gastrostomia						
Preparació i administració de medicació tòpica						
<i>Preparació i administració de medicació subcutània</i>						

<i>Preparació i administració de medicació intramuscular</i>						
<i>Preparació i administració de medicació endovenosa</i>						
<i>Preparació i administració de medicació rectal</i>						
<i>Punció intradèrmica</i>						
Eliminació urinària i fecal						
Maneig de la incontinència						
Preparació i administració de ènemes de neteja						
Col·locació i cures de les sondes vesicals (foley, tienamm...)						
Col·locació i cures de les sondes rectals						
<i>Recollida de mostres per a cultius (femta, orina amb sondatge i sense...)</i>						
Asèpsia						
Rentat higiènic de mans						
Gestió de residus						
Asèpsia i antisèpsia de les cures d'infermeria (venopuncions, sondatges, cures...)						
Venopuncions						
<i>Col·locació de vies venoses perifèriques per serumteràpia contínua</i>						
<i>Col·locació de vies venoses perifèriques intermitents</i>						
<i>Cura de venoclisis</i>						
<i>Preparació i administració de medicació endovenosa</i>						
<i>Extracció de sang venosa i control post-extracció</i>						
<i>Col·laboració en la transfusió de sang</i>						

Nota: **Sense lletra cursiva** es troben les competències que l'alumne va adquirir a primer i que reforçarà en aquest període i **en cursiva** les competències que l'alumne a d'adquirir en aquest segon curs.

Bibliografia i recursos d'informació

- Sociedad Española de radiología Médica. Radiología esencial. 2 tomos. 2011. EAN 9788479035747
- Antón Nardiz MV. y cols. Guía del Tutor de Grado de Enfermería. Agencia Laín Entralgo. Comunidad Autónoma de Madrid. 2ª edición. 2009
- BICKLEY LS, SZILAGYI PG. Bates, Guía de exploración física e historia clínica. 10ª ed. Barcelona: Lippincott Williams & Wilkins; 2010.
- JONHSON M, MAAS M, MOORHEAD S. Clasificación de resultados (NOC). 4ª ed. Ámsterdam:Elsevier, D.L.; 2008.
- JONHSON M, BULECHEK G M, MC CLOSKEY J C, MAAS M, MOORHEAD S. Diagnósticos enfermeros, resultados e intervenciones. Interrelaciones NANDA, NOC Y NIC. 2ª ed. Madrid [etc.]: Elsevier, D.L.; 2007.
- LUIS RODRIGO MT. Los diagnósticos enfermeros. Revisión crítica y guía práctica. 8ª ed. Barcelona: Elsevier; 2008
- MCCLOSKEY J C, BULECHEK G M. Clasificación de intervenciones de enfermería (NIC). 5ªed. Ámsterdam [etc.]: Elsevier, cop; 2009.
- RUIZ MORENO J., MARTÍN DELGADO MC., GARCÍA-PENCHE SÁNCHEZ, R. Procedimientos y técnicas de enfermería 2ª edición. Barcelona: Rol.2008.